İNTES
1964

HAFTALIK BÜLTEN

13-19 MART 2023 | SAYI 155

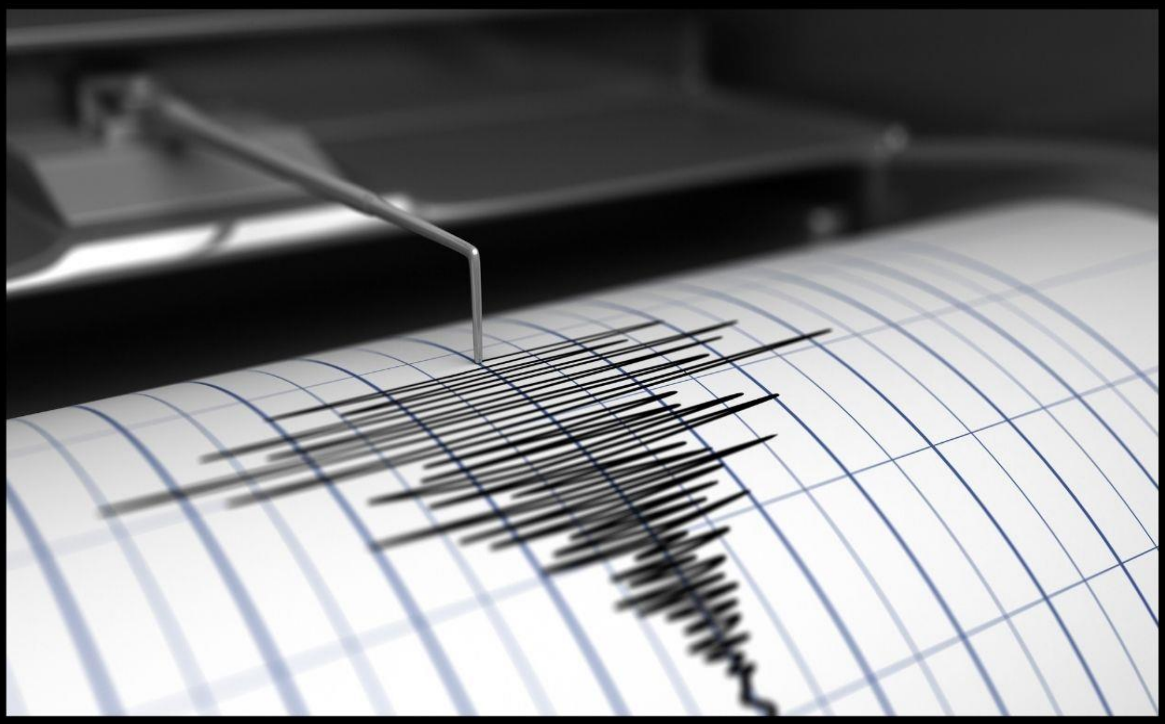

06 ŞUBAT 2023

HEP BİRLİKTE SARACAĞIZ YARALARIMIZI

İNTES
1964

18 Mart Çanakkale Zaferi'nin 108. yıl dönümünde
Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere
tüm kahraman şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz.

Başkan'ın Mesajı

18 Mart Çanakkale Zaferi'nin 108. yıldönümünü kutluyoruz. Üzerinden asırlar geçse de unutulmayacak, Türk milletinin gururla hatırlayacağı, şanlı bir zafer, her bir hikayesiyle tüyleri diken diken eden, gözleri yaşartan büyük bir kahramanlık destanı.

Tüm yokluk ve imkansızlıklara rağmen kazanılan bu büyük zaferin, binlerce canımızın yasını tuttuğumuz bugün bize yol, ışık olmasını diliyorum. Milletimiz bundan 108 yıl önce omuz omuza vererek nasıl imkansızı başardıysa, Çanakkale Zaferi ve sonrasında nasıl yoktan bir ülke yarattıysa bugün de el ele vererek yaşadığı yıkımın altından hep beraber kalkacaktır.

Yaralarını Cumhuriyet ruhuyla sarmayı başaracaktır. Çünkü büyük önder Atatürk'ün eşsiz ifadesiyle, «Çünkü, Türk milletinin karakteri yüksektir; Türk milleti çalışkandır; Türk milleti zekidir. Çünkü, Türk milleti millî birlik ve beraberlikle güçlükleri yenmesini bilmiştir.»

Çanakkale'yi geçilmez kılan başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere tüm aziz şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz.

Celal Koloğlu
Yönetim Kurulu Başkanı

FAALİYETLERİMİZ

Adıyaman Konteyner Yaşam Merkezi

Sendikamız koordinasyonunda, üye firmalarımızın destekleriyle Karayolları Genel Müdürlüğü ve DSİ işbirliği ile depremden etkilenen vatandaşlarımız için Adıyaman'da yapımına başlanılan Konteyner Yaşam Merkezi çalışmalarımız depremzede vatandaşlarımızın hizmetine sunulmak üzere hızla devam ediyor.

FAALİYETLERİMİZ

Emeklilikte Yaşa Takılanlarla İlgili Bilgi Notu

İşyerlerimizde işgücü sirkülasyonu ve yapısı itibariyle önemli değişikliklere neden olan Emeklilikte Yaşa Takılanlarla (EYT) ilgili olarak yapılan kanuni düzenleme hakkında değişik aşamalarda Sendikamızca bilgilendirmeler yapılmıştır.

Bu konuda Sendikamızca geçtiğimiz haftalarda uzman isimlerle iki farklı toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantı öncesinde üye firma temsilcilerimizden gelen sorulara uzmanlarımızca hazırlanarak cevaplandırılmıştır.

Sendikamız hukuk müşavirliğince işyerlerimizde yürütülecek işlemlere ilişkin hazırlanan bilgi notu ve konuyla ilgili yargı kararları hafta içi üye firma temsilcilerimizin ilgili birimlerine iletilmiştir.

EMEKLİLİKTE YAŞA TAKILANLAR (EYT) NEDENİYLE YAPILACAK İŞLEMLERE İLİŞKİN BİLGİ NOTU

MART 2023

1. İşçinin Emeklilik Nedeniyle İşten Ayrılmak İstediğini İşverene Yazılı Olarak Bildirmesi

- Yazılı istifa dilekçesi verilmeli,
- Emeklilik nedeniyle olduğu belirtilmeli,
- SGK kayıtları ile emeklilik hakkı belgelendirilmeli,

(Bu belge, olası iş uyuşmazlıkları açısından faiz başlangıç tarihinin belirlenmesi yönüyle de önemlidir.)

SGK bu dönemde kurumdan belge istenmemesini talep etmiştir.

E-devlet sisteminden;

- SGK tescil ve hizmet dökümü
- Sosyal güvenlik kayıt belgesi
- Çalışma hayatım

bölümlerinden yaşlılık aylığını almak için yerine getirilmesi gereken şartlar, bu şartları yerine getirip getirmedikleri, hangi tarihte yerine getirecekleri, sigortalı tescil ve hizmet bilgilerinden ulaşılabilmektedir.

2. İşverenin SGK dan Çıkış İşlemi Yapması

SGK açıklamasında yer alan hususlar:

- İşverenin çalışanı Kuruma yönlendirmemesi,
- e-devlet üzerinden temin edilecek bilgi ve belgelere istinaden işten ayrılış bildirgelerinin düzenlenmesi,
- Sadece hizmetlerinde tereddüt olan sigortalılar için Kurumdan resmi yazı talep etmeleri gerekmektedir.

Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası - İNTES tarafından hazırlanmıştır. *Sayfa 1*

FAALİYETLERİMİZ

TİSK Genel Sekreterler Koordinasyon Kurulu Toplantısı

Mart ayı Genel Sekreterler Koordinasyon Kurulu Toplantısında Genel Sekreterimiz 6 Şubat 2023 tarihi sonrasında Sendikamızın üyelerimizle birlikte depremden etkilenen bölgelere yönelik desteklerini ve son dönemde çalışma hayatında gerçekleşen düzenlemelere ilişkin faaliyetlerimizi anlattı. Toplantıda, Konfederasyonun dönem içi faaliyetleri, dünyada ve Türkiye'deki ekonomik gelişmeler ile üye sendikaların faaliyetleri değerlendirildi.

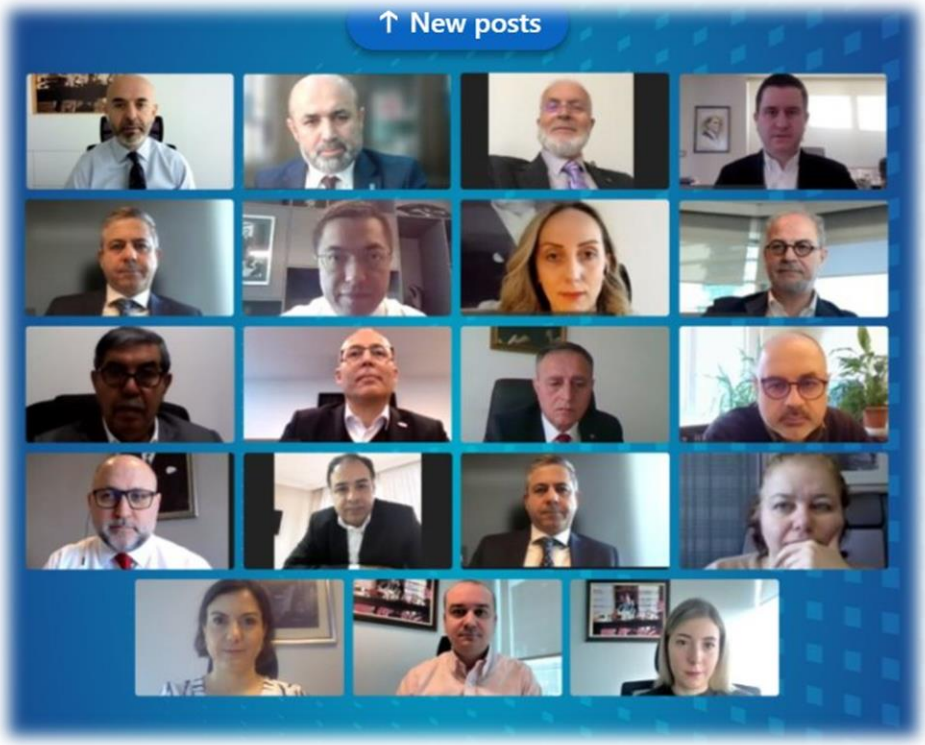

DEPREM GÜNDEMİ

Alınan Kararlar/ Duyurular

→ Afet Yeniden İmar Fonunun Kurulmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulunda kabul edildi. Afet bölgesi ilan edilen alanlarda; imar, altyapı ve üstyapı çalışmaları için gerekli kaynağın sağlanması, yönetilmesi ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına aktarılması amacıyla Afet Yeniden İmar Fonu kurulacak.

→ Cumhurbaşkanı Erdoğan, Hatay'a ilişkin "Acil ihtiyaç olan 244 bin konutun ve 75 bin köy evinin inşasını 1 yıl içinde bitirecek planlamayla yolumuza devam edeceğiz." dedi.

→ AK Parti Afyonkarahisar Milletvekili Veysel Eroğlu, Deprem Araştırma Komisyonu Başkanlığına seçildi.

→ EBRD Başkan Yardımcısı Jurgen Ringterink "Deprem bölgesi için 1,5 milyar euroluk bir kaynak ayırdık. Önümüzdeki pazartesi günü bunun detaylarını yatırımcı konferansında Brüksel'de açıklayacağız. Master plan üzerinde çalışıyoruz. Deprem bölgesinde daha iyisini inşa edebiliriz" dedi.

→ Rekabet Kurumu, depremzedelerin en fazla tercih ettiği illerin başında gelen Ankara'da faaliyet gösteren emlakçıların ve komisyoncuların, gayrimenkul satış ve kiralama ücretlerinde birlikte fiyat belirleyerek rekabeti ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla ön araştırma başlattı.

DEPREM GÜNDEMİ

Depremin toplam maliyeti 103.6 milyar dolar

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan Kahramanmaraş ve Hatay Depremleri Raporu'na göre, depremin yol açtığı felaketin Türkiye ekonomisi üzerindeki toplam yükünün yaklaşık 2 trilyon lira yaklaşık 103,6 milyar dolar düzeyinde olduğu tahmin edildi.

- Bu büyüklüğün 2023 yılı milli gelirinin yaklaşık yüzde 9'una ulaşabileceği öngörüldü.
- Raporda, acil, ağır ve yıkık konut sayısı 518 bin 9 adet olarak belirlendi. Orta hazarlı konut 131 bin 577, az hasarlı konut sayısı ise 1 milyon 279 bin 727 adet olarak kayda geçti.
- Depremin Türkiye ekonomisi üzerindeki toplam yükü içerisinde en önemli bileşenini yüzde 54,9 oranıyla konut hasarının oluşturduğu belirtildi. (1.073,9 milyar TL/56,9 milyar dolar).
- İkinci ağırlıklı hasar kalemi ise kamu altyapısı ve hizmet binalarındaki yıkımdan oluştu. Maliyet içindeki payı 242,5 milyar lira yaklaşık 13 milyar dolar olarak tahmin edildi.

DEPREM GÜNDEMİ

Depremin toplam maliyeti 103.6 milyar dolar

- Konut hariç özel kesim hasarı 222,4 milyar lira, yaklaşık 11,8 milyar dolar olarak hesaplandı. Bu kalem içerisinde imalat sanayii, enerji, haberleşme, turizm, sağlık ve eğitim sektörleri, küçük esnaf ile ibadethanelere ilişkin hasar yer aldı.

- Sigortacılık sektörü kayıpları ve esnafın gelir kayıpları ile makroekonomik etkiler dikkate alındığında, depremin yol açtığı felaketin Türkiye ekonomisi üzerindeki toplam yükünün yaklaşık 2 trilyon lira yaklaşık 103,6 milyar dolar olarak tahmin edildi.

Rapora linkten ulaşabilirsiniz.

DEPREM GÜNDEMİ

Kentsel Dönüşüm Destekleri

Kentsel Dönüşüm Finansman Paketi

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın yeni yapıların inşasına ve kentsel dönüşüme yönelik çalışmaları kapsamında hazırlanan yeni finansman paketinin detayları belli oldu.

- Kentsel Dönüşüm Finansman Paketi kapsamında, riskli alanlarda yer alan ya da kendisi riskli olan yapıların malikleri, yüklenici ve konut üreticileri için destek paketleri hazırlandı. Buna göre Kentsel dönüşümde kredi limitleri; 600 bin liradan 1 milyon 250 bin liraya çıkarıldı.
- Hazine destekli kefalet sistemi de (KGF) kapsama dâhil ederek, kentsel dönüşüm sürecinde yüklenici ve konut üreticisi firmaların uygun koşullarda finansmana erişimi sağlanacak.
- 10 yıl vadeyle sunulacak konut yapım kredilerinde ilk konut için hak sahibinin ödeyeceği faiz oranı yüzde 0,79, devlet katkısı oranı yüzde 0,70 olacaktır.

DEPREM GÜNDEMİ

- Daha sonraki konutlar için en fazla 3 milyon liraya kadar hak sahibinin ödeyeceği faiz oranı yüzde 0,89, devlet katkısı oranı yüzde 0,60 olarak uygulanacaktır.
- Paket kapsamında güçlendirme kredisi de kullanabilecektir. 320 bin liraya kadar olan kredilerde hak sahiplerince ödenecek faiz oranı yüzde 0,99, devlet katkısı oranı da yüzde 0,40 olarak belirlendi.

Deprem bölgesi için asgari ücret düzenlemesi

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, deprem bölgesindeki iş gücü kaybının önlenmesi için işveren sigorta priminin devlet tarafından karşılanarak işverenin verdiği payın işçi maaşına, işin ücretine eklenmesi yönündeki çalışmayı son aşamaya getirdiklerini bildirdi.

DEPREM GÜNDEMİ

Alınan Kararlar/ Duyurular

TİSK'ten deprem bölgesi için «Acil Eylem Planı»

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), Kahramanmaraş merkezli depremlerin etkilediği iller için uzaktan çalışmayla istihdam olanağı sunma, zarar gören esnafın sermaye mallarına destek olma ve bölge üreticileri için özel kota oluşturulmasının da aralarında olduğu eylem planı hazırladı.

Acil Eylem Planında şuı konu başlıklarında öneriler paylaşıldı:

- Uzaktan çalışmaya uygun işler ile bölgedeki istihdamın desteklenmesi
- Acil durum istihdam programları
- Sosyal ve kültürel olanaklar ile eğitim fırsatlarını artırılması
- Sanayinin yeniden yapılanması ve yatırımlar
- Tarım ve Hayvancılık

TİSK
TÜRKİYE İŞVEREN SENDİKALARI KONFEDERASYONU

Deprem Bölgesi için İstihdam ve İşletme Acil Eylem Planı ile ilgili detaylı bilgiye linkten ulaşabilirsiniz.

SEKTÖREL

İnşaat Malzemeleri Denetimi

İnşaat Demiri İzleme Sistemi Uygulama Genel Tebliği

İnşaatta kullanılacak demirlerin üretim veya ithalatından Yapı Denetimi Hakkında Kanunda yer alan yapı müteahhidi dâhil teslimine kadar tüm aşamalarının takip edilmesine yönelik usul ve esaslar 16 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile belirlendi. Öne çıkan bazı başlıklar şöyle;

- İnşaat demirinin tüm aşamalarda takip edilmesine imkân verecek bir sistemin (İDİS) kurulacaktır. Söz konusu sistem **Darphane** tarafından kurulacaktır.
- İnşaat demiri üreten veya ithal eden mükellefler tarafından inşaat demirine güvenlikli etiket ve/veya güvenlikli işaret uygulanması getirilecektir.
- Yurt içinde inşaat demiri üretimi yapan firmalar için üretim tesislerinde ve inşaat demiri ithal eden firmalar için Darphane tarafından belirlenen yerlerde İDİS bileşenleri kurulacaktır.
- Sistem paydaşları, Darphanenin www.darphane.gov.tr internet adresinde yayımlanacak kılavuzlarda belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Darphane tarafından kurulacak donanım ve yazılım ara yüzleri ile kılavuzda belirlenen ilgili verileri Darphane ile paylaşacaklardır.

Ayrıntılar bağlantıdadır.

ÇALIŞMA HAYATI

Asgari İşçilik

Asgari İşçilik Oranları Uygulamasında Değişiklik Yapıldı

Resmi Gazete'nin 15 Mart 2023 tarihli sayısında Sosyal Güvenlik Kurumunca hazırlanan "Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" yayımlandı.

Değişiklik ile, asgari işçilik oranları uygulaması kapsamında Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin "Özel nitelikteki inşaatlarda araştırma ve re'sen yapılacak işlemler" başlığında değişiklik oldu.

Buna göre; *Başladığı yıl içinde bitirilmiş olan inşaat maliyetinin hesaplanmasında* ***inşaatın bittiği tarihte yürürlükte olan****;* ***başladığı yıldan sonraki yıllarda bitirilmiş inşaat maliyetinin hesabında ise*** *inşaatın bitirildiği yıldan önceki yıla ait* ***yayımlanan son*** *birim maliyet bedeli* esas alınacaktır.

Değişiklik ile 2022 yılında inşaat birim maliyetlerinin yıl içinde birden fazla kez yayımlanmış olması nedeniyle, hangi birim fiyatın esas alınacağı konusuna açıklık getirilmiştir.

Uygulama, 2/6/2022 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

EKONOMİDE BU HAFTA

Ödemeler Dengesi İstatistikleri

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından açıklanan ödemeler dengesi istatistiklerinin ocak ayı sonuçlarına göre 9.849 milyon dolarlık açık verildi. Buna göre cari işlemler hesabı Kasım 2021'den beri en yüksek seviyesine ulaştı. Cari işlemler hesabı Ekim 2021'de 4.104 milyon ABD doları fazla vermişti.

EKONOMİDE BU HAFTA

Ödemeler Dengesi İstatistikleri

Ocak 2023'de enerji ithalatının geldiği seviye 8.794 milyon ABD dolarına ulaştı. Ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı 12.431 milyon ABD doları oldu. Bir yıl önce aynı dönmemde bu rakam 8.547 milyon ABD doları olarak gerçekleşmişti.

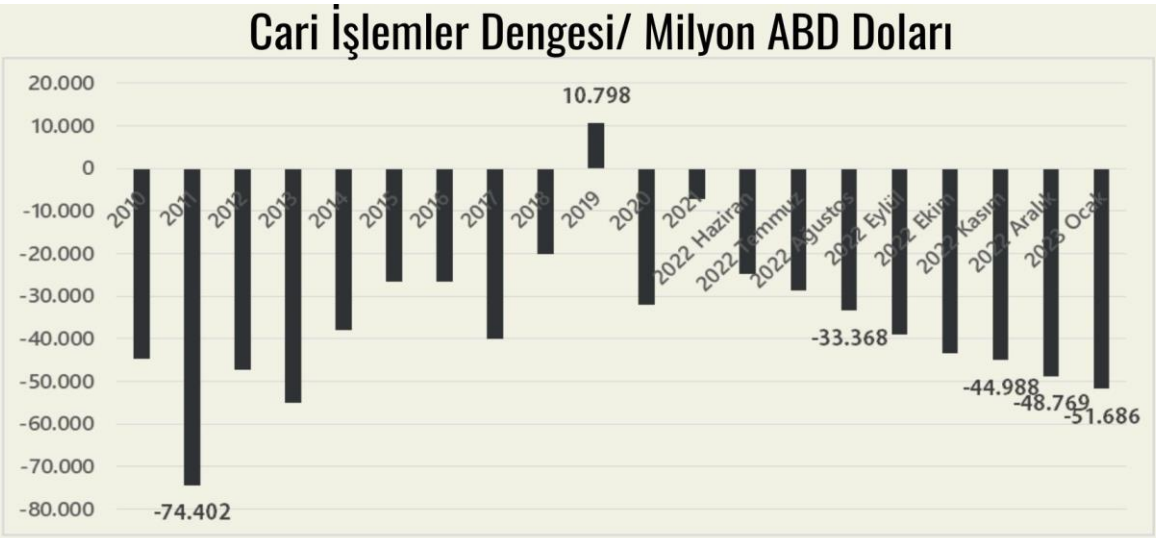

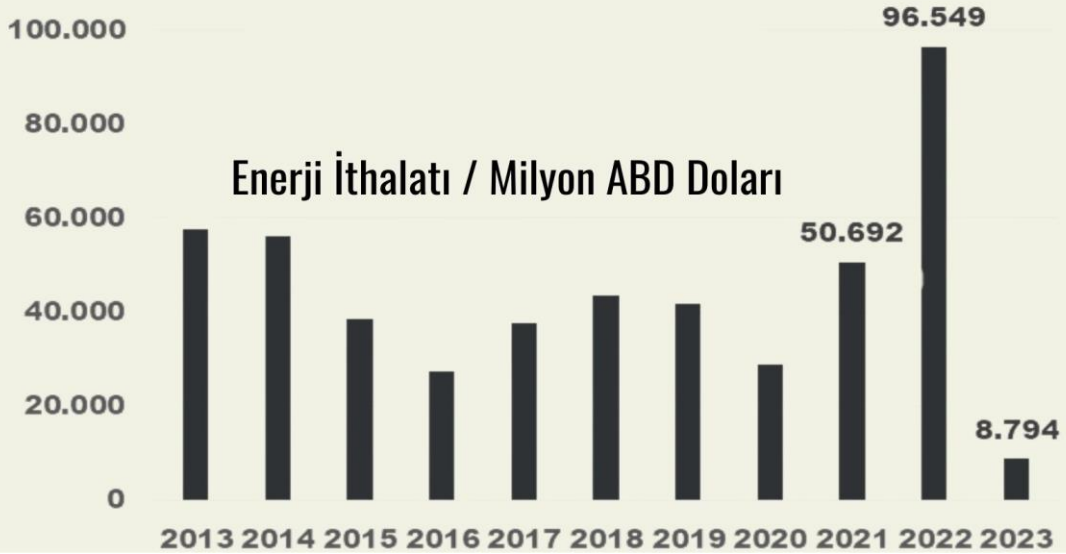

EKONOMİDE BU HAFTA

Konut Satış İstatistikleri

Türkiye genelinde Şubat ayında bir önceki yıla göre yüzde 18 azalışla 80 bin 31 adet konut satıldı. Böylece konut satışlarında Mayıs 2021'den bu yana en düşük seviye kaydedildi.

Konut satışları 2023 yılı Şubat ayında bir önceki yıla göre %18 oranında AZALDI
Şubat ayında 80 bin 031 konut satıldı.

2022 yılının aynı döneminde ise 97.587 bin konut satılmıştı.

2023 ŞUBAT DÖNEMİNDE KONUT SATIŞINDA İLK ÜÇ İL

- İstanbul 14.980
- Ankara 8.235
- İzmir 5.031

- **2023 Şubat ayında ipotekli konut satışı bir önceki yıla göre %12,70 AZALIŞ göstererek 17 bin 357 oldu, diğer satış türleri ise %19,30 azalışla 62 bin 674 oldu.**
- **İlk defa satılan konutlar %18,81 azalarak 23 bin 476 ikinci el konut satışları %17,70 azalışla 56 bin 555 olarak gerçekleşti.**
- **Şubat ayında ilk satışın payı %29,30 oldu.**
- **Yabancılara yapılan konut satışları Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %27,0 azalarak 3 bin 350 oldu. Şubat ayında toplam konut satışları içinde yabancılara yapılan konut satışının payı %4,2 oldu. Yabancılara yapılan konut satışlarında ilk sırayı bin 261 konut satışı ile Antalya aldı. Antalya'yı sırasıyla bin 133 konut satışı ile İstanbul ve 225 konut satışı ile Mersin izledi.**

EKONOMİDE BU HAFTA

Konut Satış İstatistikleri

İpotekli konut satışları bir önceki **yıla** göre %13 azalırken, bir önceki **aya** göre %7 artış gerçekleşti. Yılın ilk iki ayında ikinci el satışlar konut satışlarının toplam konut satışları içindeki payı %71 olarak gerçekleşti.

Konut satışlarında ŞUBAT ayı OCAK ayına göre %18 AZALDI

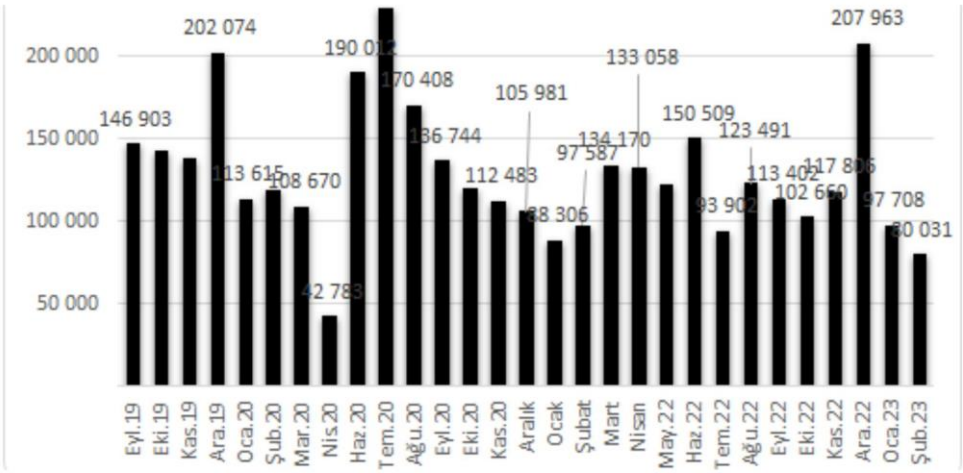

İpotekli Konut satışları ŞUBAT ayı OCAK ayına göre %26 AZALDI

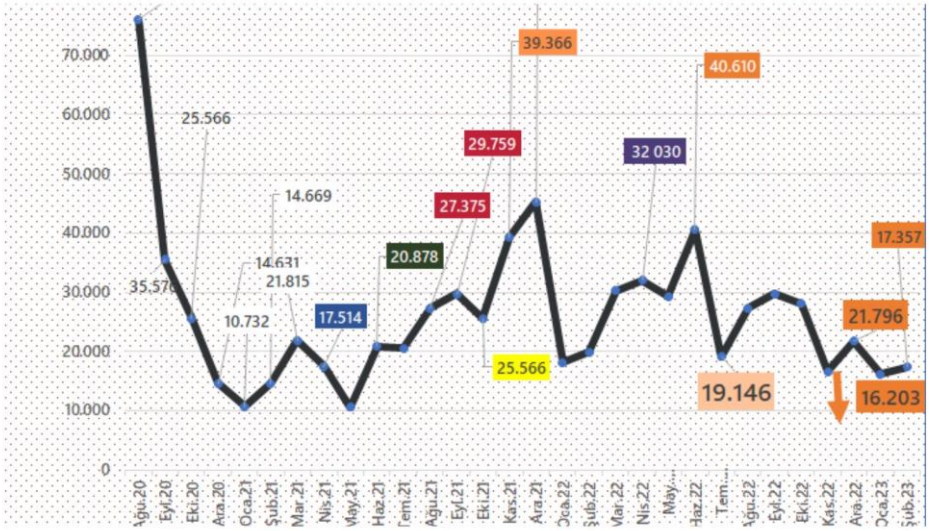

EKONOMİDE BU HAFTA

Konut Fiyat Endeksi

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Konut Fiyat Endeksi Ocak ayı sonuçlarını açıkladı. Endeks Eylül 2022 döneminden beri aylık olarak artış eğilimindedir. Antalya, Burdur ve Isparta konut fiyat endeksinin en yüksek artış gösterdiği iller oldu.

Türkiye ve üç büyük ilin fiyat artış oranı

Bir önceki **aya** göre %6,90
Bir önceki **yıla** göre **reel** olarak %59,10 oranında artmıştır.

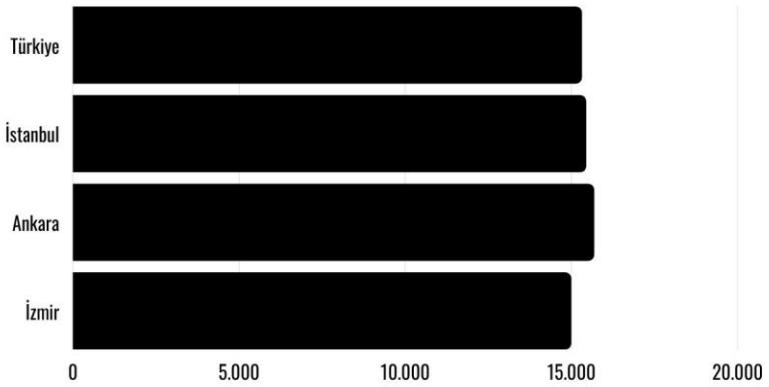

Türkiye'de Ortalama Birim Metre Kare Fiyatı
18,682,8

Yeni Konut Fiyat Endeksi Artışı
%150,0

Yeni Olmayan Konut Fiyat Endeksi Artışı
%153,10

EKONOMİDE BU HAFTA

Konut Fiyat Endeksi

Endeksa'nın verilerine göre Şubat 2023'de konutların kira fiyatları yıllık %209.32 artmıştır. Araştırmaya göre aynı özelliklerdeki ortalama konut kiralarının 8,866 TL olduğu belirtilmiştir. Kiralanan konutların ortalama büyüklüğü 106 metrekaredir. Türkiye genelinde kira bazında en fazla değer kazanan iller sırasıyla Sivas, Karabük, Kütahya, Denizli, Manisa'dır.

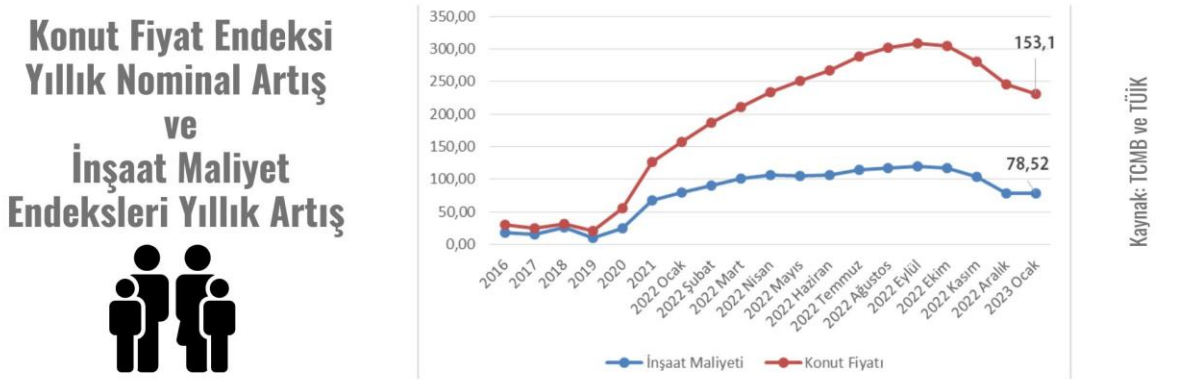

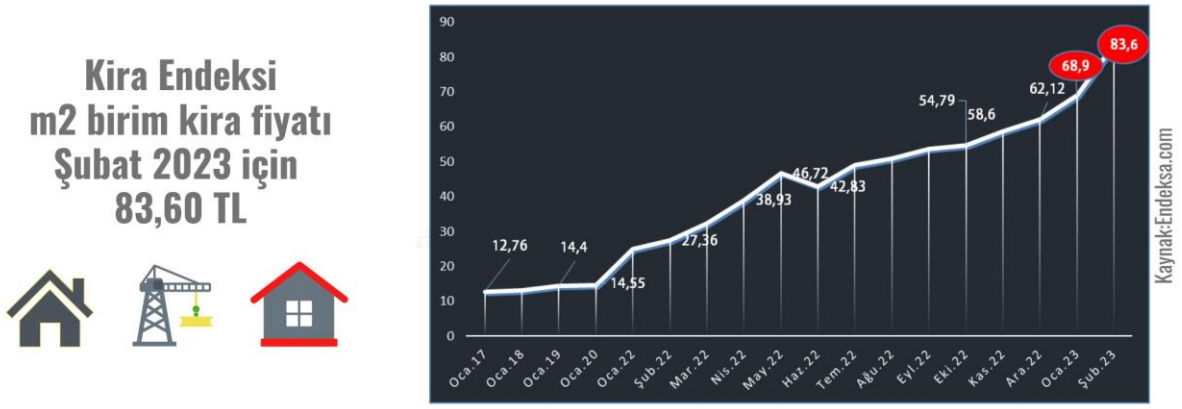

EKONOMİDE BU HAFTA

Bütçe Uygulama Sonuçları

Merkezi Yönetim Bütçesi Şubat 2023 sonuçlarına göre bütçe açığı Ocak 2023'de 32,2 milyar TL açık verdi. Şubat ayındaki açık ise 170.5 milyar TL'ye ulaştı. Böylece başlangıç için tahmin edilen 659,4 milyar TL'lik açığın %30 düzeyine ilk iki ayda ulaşılmış oldu.

OCAK-ŞUBAT 2023 – BÜTÇE GELIR VE GIDERLERI

Bütçe Giderleri
710.709 milyon TL

Bütçe Gelirleri
507.906 milyon TL

Faiz Dışı Denge
-147.220 milyon TL

Faiz Dışı Giderler
655.126 milyon TL

Bütçe Dengesi
202.802 milyon TL AÇIK

ŞUBAT 2022/ ŞUBAT 2023 dönemi
bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslama verileri

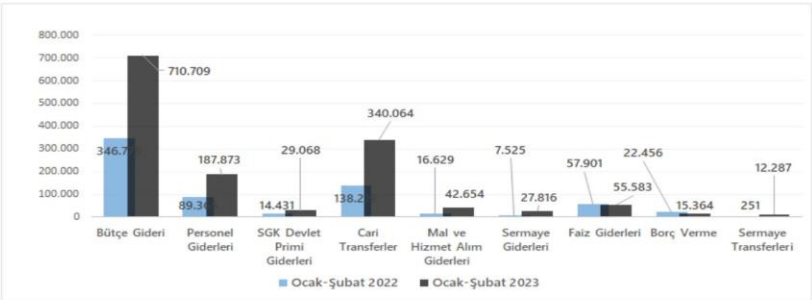

Milyon TL

EKONOMİDE BU HAFTA

Bütçe Uygulama Sonuçları

Bütçede gerçekleşmesi tahmin edilen harcamaların ise yılın ilk iki ayında %15'ine ulaşıldı. Ocak-Şubat döneminde en yüksek bütçe harcama kalemini 340 milyar TL ile cari transferler oluşturdu. Bu yılın Şubat ayı vergi gelirlerinde ise bir önceki aya göre %29 azalış oldu.

ŞUBAT 2023 BÜTÇE GİDER KALEMLERİNİN DAĞILIMI

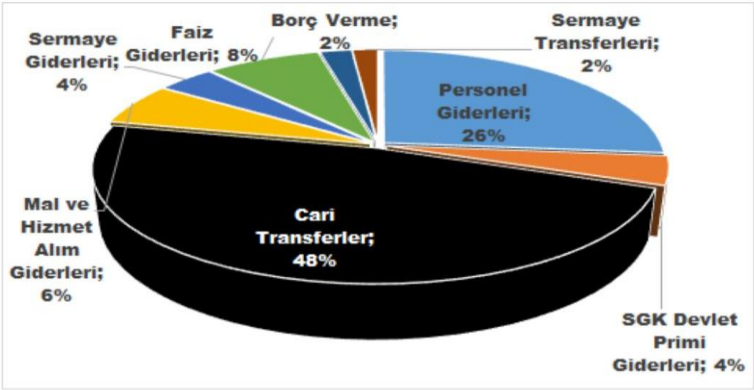

ŞUBAT 2023 SERMAYE GİDERLERİ

Başlangıç Ödeneği	Gerçekleşme	2022'ye Göre Değişim Oranı	Gerçekleşme Oranı
315.848 milyon TL	27.86 milyon TL	269,6	8,8

Merkezi yönetim bütçesi 2021 yılı Ocak-Aralık döneminde 201 milyar 507 milyon TL açık vermiş iken 2022 yılı Ocak-Aralık döneminde 139 milyar 65 milyon TL açık vermiştir.

2023 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 4 trilyon 469 milyar 570 milyon TL ödenekten Şubat ayında 389 milyar 388 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir.
Geçen yılın aynı ayında ise 200 milyar 818 milyon TL harcama yapılmıştır.

EKONOMİDE BU HAFTA

Dış Ticaret Endeksi

TÜİK Ocak 2023 dönemine ilişkin dış ticaret endekslerini açıkladı. Buna göre ihracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine bölünmesiyle hesaplanan ve 2022 yılı Ocak ayında 76,4 olarak elde edilmiş olan **dış ticaret haddi**, 3,8 puan artarak, 80,2 oldu.

İhracat birim değer endeksi yıllık %5,0 arttı. → İhracat miktar endeksi yıllık %5,0 arttı.

İthalat birim değer endeksi %0,1 arttı. → İthalat miktar endeksi %20,50 arttı.

Dış Ticaret Endeksleri

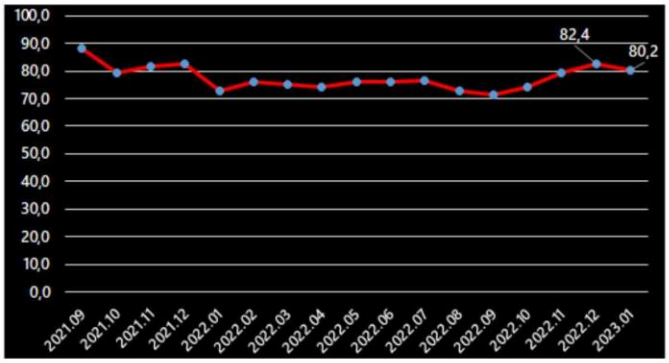

EKONOMİDE BU HAFTA

Toplam Ciro Endeksi

Ocak 2023'de toplam ciro endeksinde artış aylık 8,3 olarak gerçekleşti. TÜİK bahse konu istatistik rakamlarını, 2023 Ocak ayına ilişkin hesaplamalarda eksik gözlemler için sanayi üretim anketi, e-fatura, e-arşiv fatura verileri gibi alternatif veri kaynakları ve istatistiksel yöntemler kullanılarak tahmin yapıldığı notu ile yayımladı.

İnşaat ciro endeksinde takvim etkisinden arındırılmış yıllık değişim

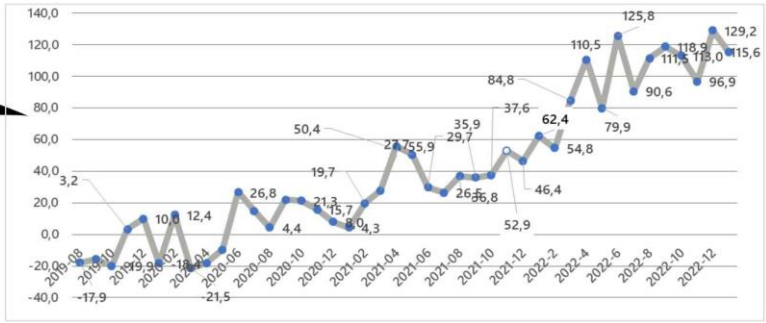

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış inşaat ciro endekslerinde bir önceki aya göre %8,5 arttı.

Yıllık artış ise %115,60

BİNA İNŞAATI YILLIK DEĞİŞİM	%119,60
BİNA DIŞI YAPILAR YILLIK DEĞİŞİM	%75,90
ÖZEL İNŞAAT FAALİYETLERİ YILLIK DEĞİŞİM	%149,30

Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Bina ve Bina Dışı Yapılar İnşaat Ciro Endeksleri Aylık Değişim

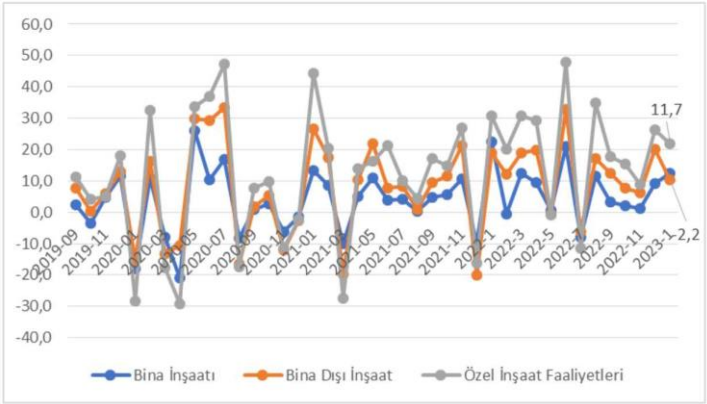

EKONOMİDE BU HAFTA

Perakende Ciro Endeksi

Perakende satış hacmi aylık yüzde 5,4 artış gösterdi. TÜİK tarafından yapılan açıklamada deprem felaketinden etkilenen illerde beyannamelerin ertelendiği, bu nedenle, 2023 Ocak ayına ilişkin hesaplamalarda eksik gözlemler için istatistiksel yöntemler kullanılarak tahmin yapıldığı açıklandı.

EKONOMİDE BU HAFTA

TCMB Haftalık dolar/euro hareketleri

TCMB Efektif Dolar Satış Kuru

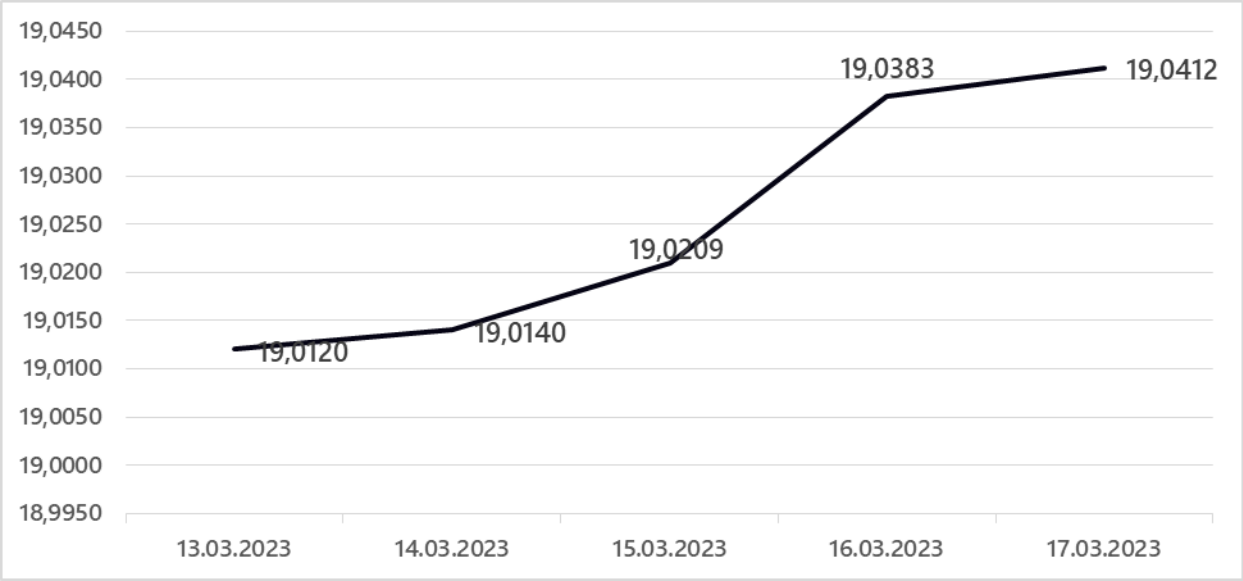

TCMB Efektif Euro Satış Kuru

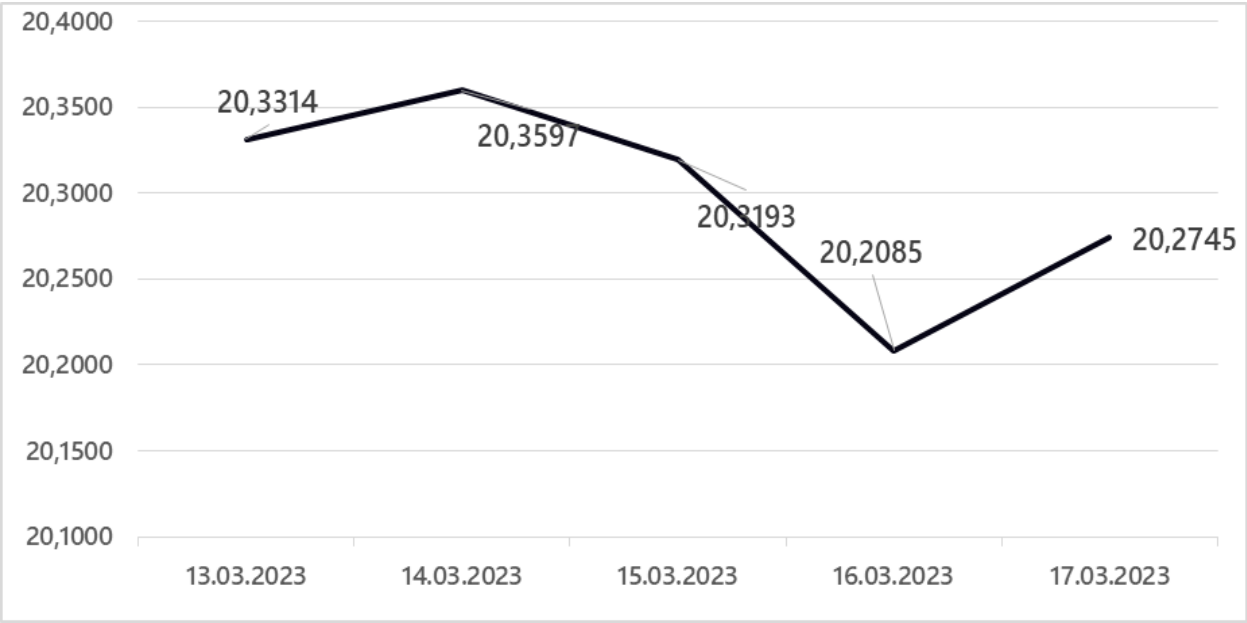

EKONOMİDE BU HAFTA

Haftalık Kur Hareketleri

Küresel piyasalarda bu hafta ECB'den gelen veriler takip edildi. Ayrıca ABD'deki bankacılık krizinin derinleşme endişesi de doların seyrini etkiledi. Avrupa'da enflasyonun halen yüksek seyretmesi bekleniyor. Bu beklentiler dolayısıyla faiz artış seyri devam etmekte. ECB'nin perşembe günü açıkladığı 50 baz puan artışın ardından EUR/USD paritesi %0,28 yükseldi.

Yurt içinde ise Dolar/TL 19 TL sınırını geçti. Dolar endeksinde Avrupa Merkez Bankası kararı sonrasında bir miktar genişleme olsa da bu hafta 1,07 seviyelerine kadar yükseldi.

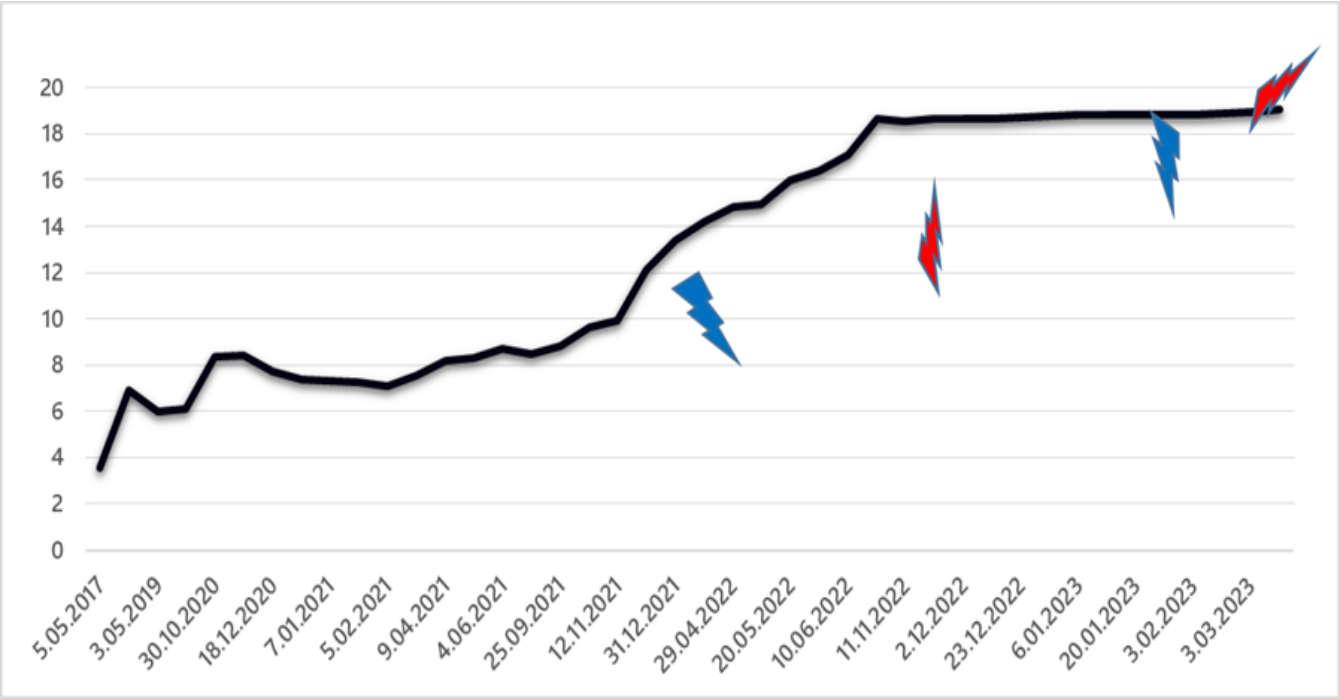

EKONOMİDE BU HAFTA

Altında Haftalık Görünüm

Geçtiğimiz hafta sonlarından beri piyasalarda ABD'de bankacılıkta 2008 yılına benzer bir kriz yaşanması endişesi konuşulmaktadır. ABD'de ekonomin yönetimi bu şekilde kriz yaşanmaması için gerekli aksiyonların alınacağını belirtse de yatırımcılar güvenli liman altına yöneldiler.

Takip eden bu süreçte hafta boyınca altının ONS fiyatı yükselişte idi. Öyle ki küreselde altın yatırımcısına üç haftadır kazanç sağlıyor.

Yurt içinde ise gram altın hem dolar kurundaki hem de ONS altındaki artıştan destek bularak yükselmeye devam ediyor. Gram altın fiyatı 1.200 TL sınırlarını da aştı. Gram altın fiyatı ise 2000 TL'ye yakınsadı. Gram altın yatırımcısına 10 gün öncesine göre nominal bazda %7,68, Ocak 2022 tarihine göre %60 getiri sağladı.

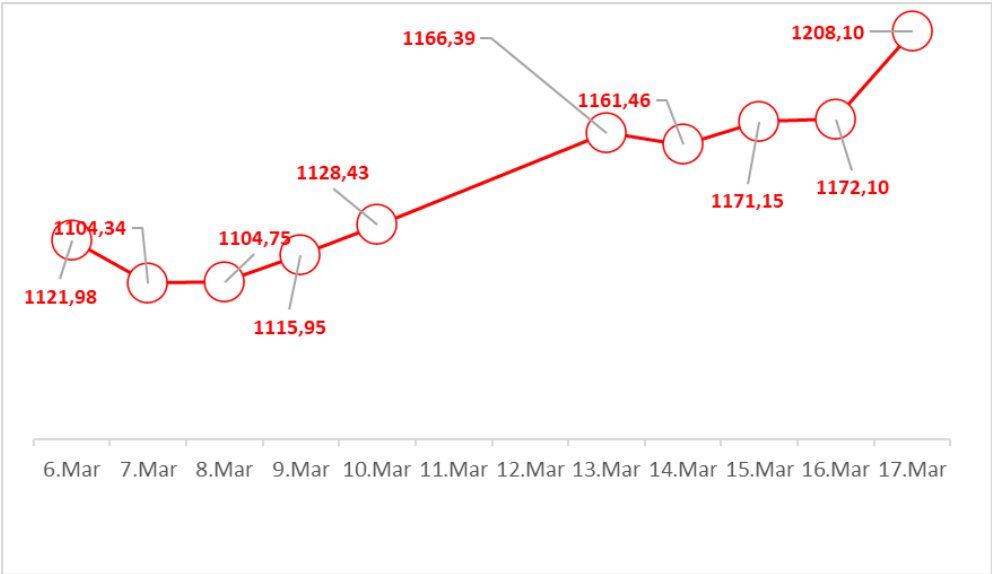

EKONOMİDE BU HAFTA

Enerji Piyasası

Bu hafta petrol fiyatlarında genel olarak satış vardı. Zira Brent Petrol 15 Mart'ta son 8 ayın en hızlı günlük düşüşünü kaydetti. Ancak haftanın son iş gününe gelindiğinde Brent türü ham petrolün varil toparlanma sinyali verdi.

ABD'de yaşanan bankacılık kriziyle beraber küresel piyasalarda oynaklık artıyor. Silicon Valley Bank'ın (SVB) iflası sonrası domino etkisi oluşabileceğine dair endişelerin artması ve ABD ekonomisinde durgunluk yaşanacağına dair beklentilerle petrol fiyatlarında kayıplar derinleşiyor. Diğer taraftan dünyanın ikinci büyük petrol tüketicisi Çin'de talep toparlanmasına ilişkin beklentiler de fiyatları desteklemektedir.

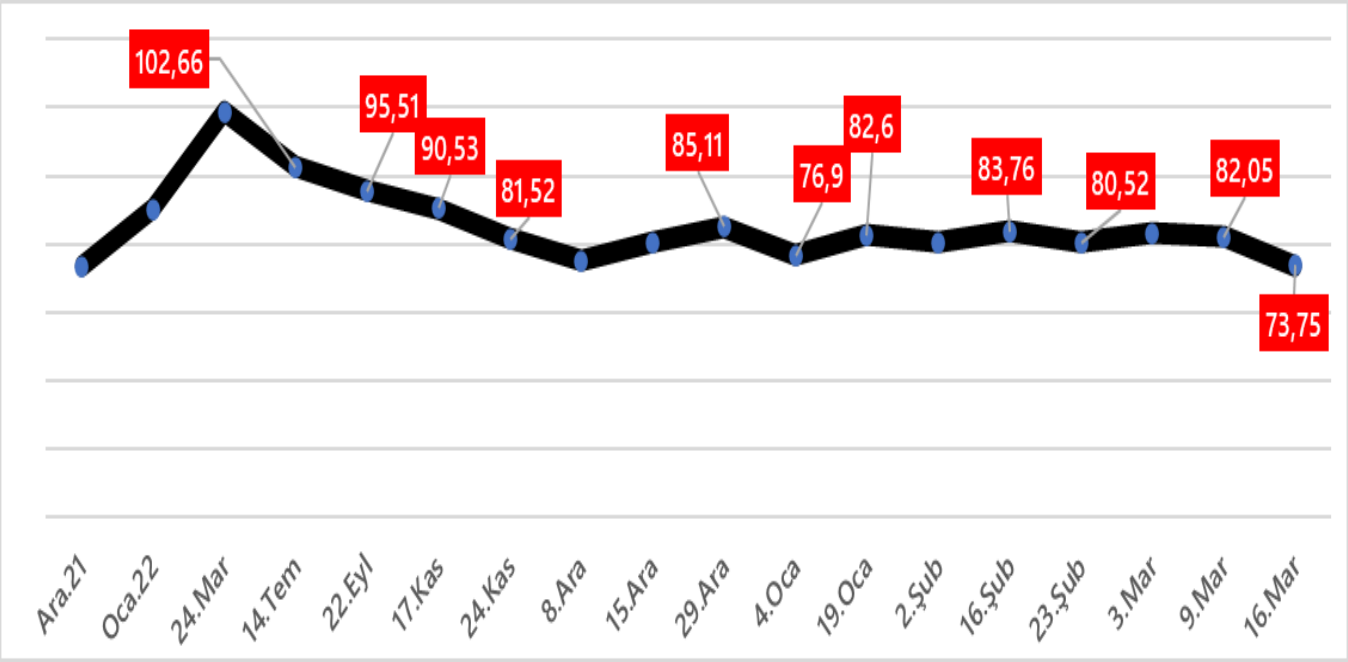

EKONOMİDE BU HAFTA

Para-Banka İstatistikleri

Yurt içi yerleşiklerin toplam mevduatı 3 Mart ile biten haftada bir önceki haftaya göre 34 milyar TL arttı.

Döviz mevduatı pariteden arındırılmış olarak gerçek kişilerde 11 milyon $ azaldı, tüzellerde 1,2 milyar $ arttı. Yurt içi yerleşiklerin pariteden arındırılmış döviz mevduatı geçen hafta 1,2 milyar $ arttı. 10 Mart ile sona eren haftada bankacılık sektöründe bireysel kredi kartlarında toplam bakiye **519,6 milyar TL'ye** ulaştı. Bankacılık sektöründe **takibe giren bireysel kredi kartlarında** alacakların oranı son iki haftada %1,5 olarak gerçekleşti. Ticari kredilerin ağırlıklı ortalama faiz oranı 10 Mart ile biten hafta itibariyle son iki hafta % %12,9'dan, %16,1'e yükseldi. Konutta ise kredi faiz oranları %18,80'den, %16,60'a geriledi.

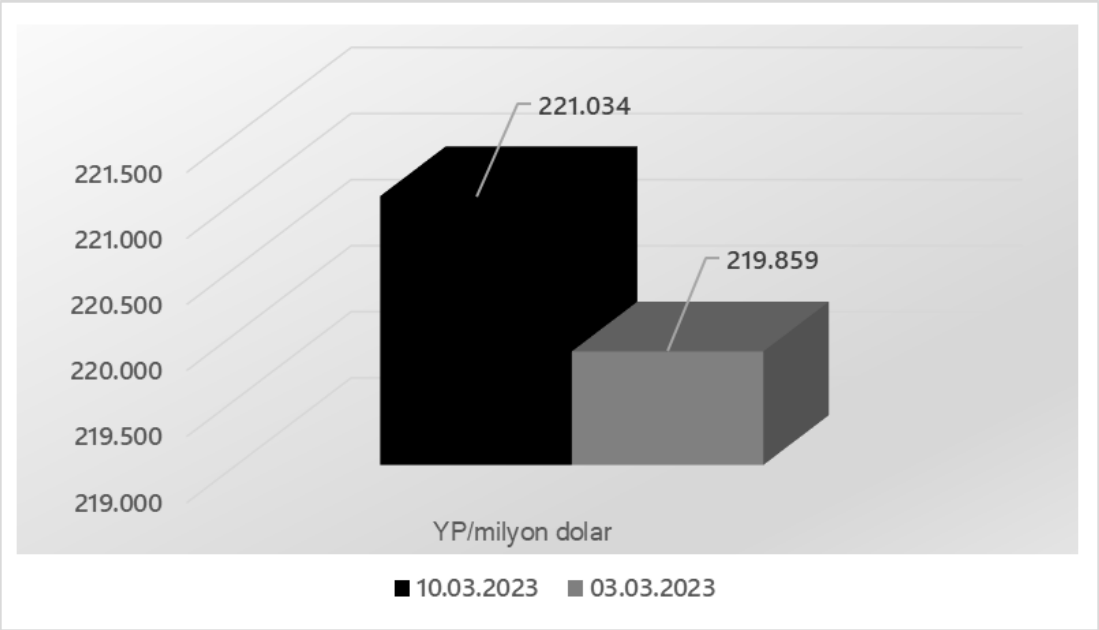

EKONOMİDE BU HAFTA

Para-Banka İstatistikleri

Bankacılık sektörünün konut, taşıt ve diğer kredileri toplam tutarında bir önceki haftaya göre 17,5 milyar TL değerinde arttı. Konut, taşıt kredileri ve diğer kredi türlerine olan talep **arttı.**

Mevduat bankalarında beş yıldan uzun vadeli tüketici kredilerinin tutarı 298,7 milyar TL oldu.

Toplam kredilerin %29'unu konut kredileri oluşturdu. 2022 yılında Bireysel Takip Borçlularından Borcu Devam Eden Gerçek Kişi Sayısı bireysel kredi kartlarında 900 bin 094 kişi olarak bir önceki yıla göre %22 **arttı**, tüketici kredilerinde 1 milyon 627 bin kişi ile bir önceki yıla göre %26,1 **azalış** gerçekleşti.

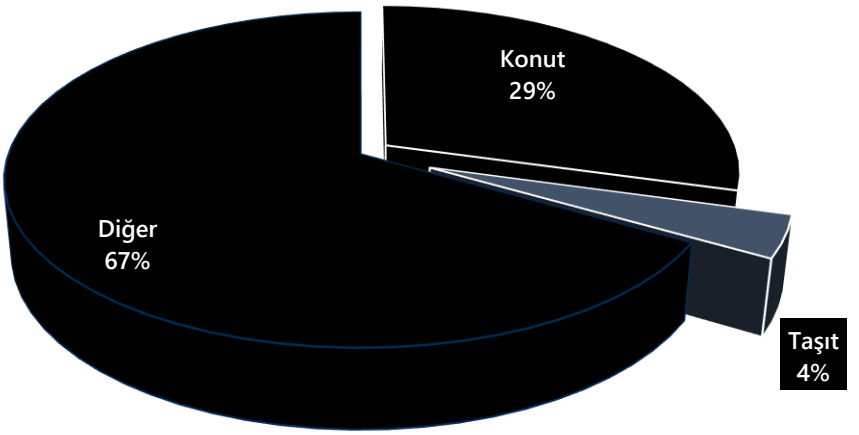

EKONOMİDE BU HAFTA

Türkiye'nin Risk Primi

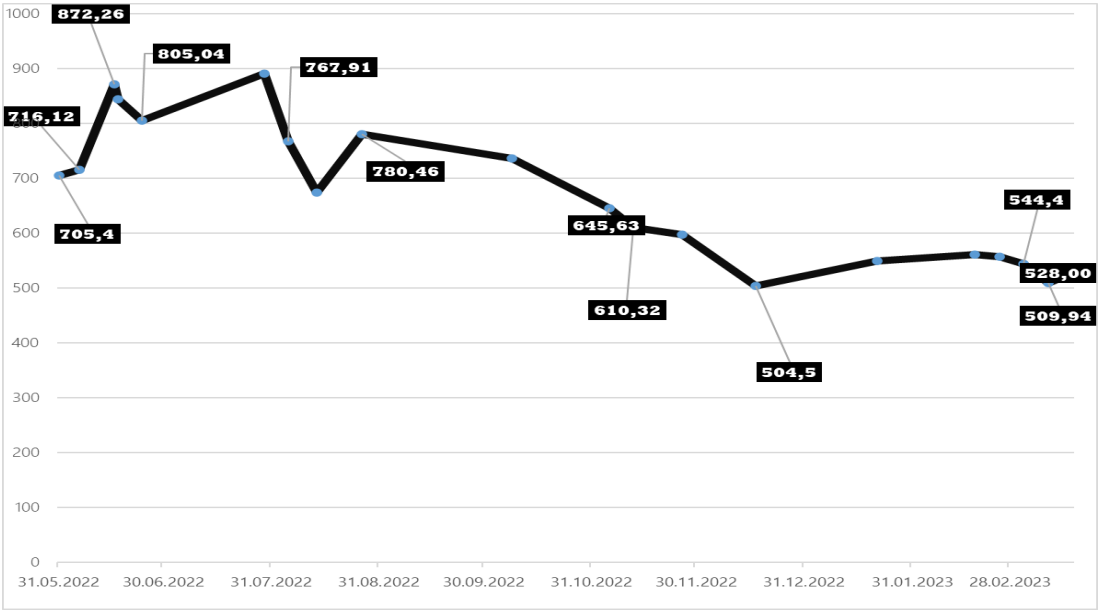

Benzin ve Motorin Fiyatları

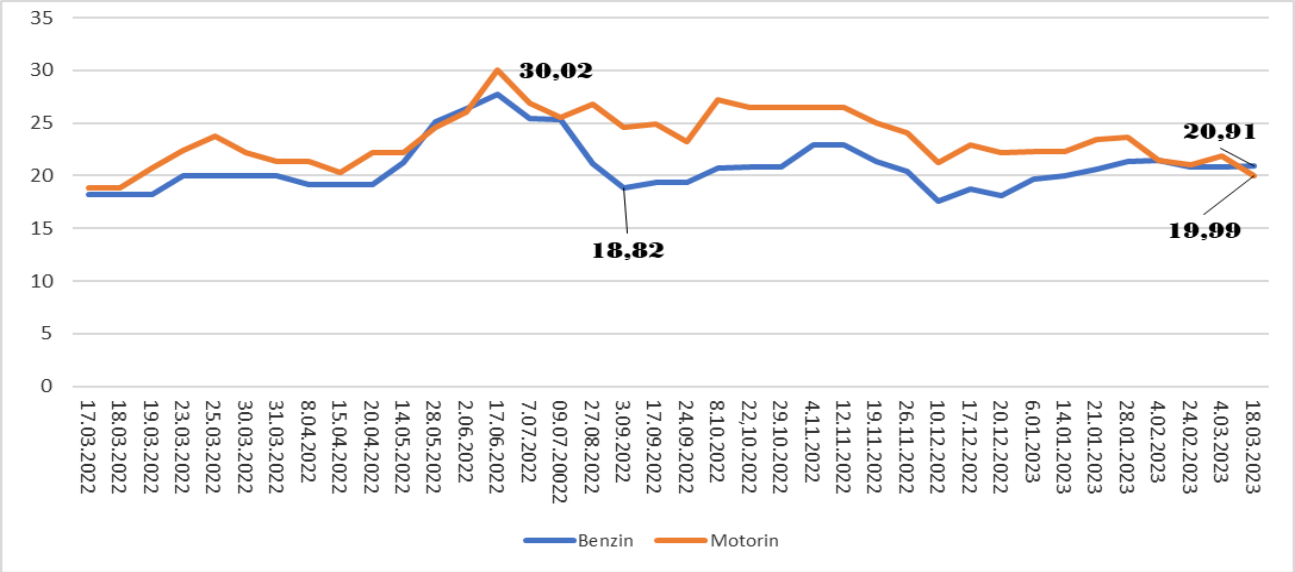

EKONOMİDE BU HAFTA

Haftanın Ekonomi Haberlerinden Kısa Kısa

Merkez Bankası rezervlerinde sınırlı düşüş

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) rezervleri 10 Mart haftası itibariyle sınırlı bir gerilemeyle 120 milyar dolara geldi. TCMB'nin net rezervleri aynı dönemde 2 milyar dolar düşüşle 18,7 milyar dolara geriledi.

Dolar mevduatta ve KKM'de artış

TCMB verilerine göre 10 Mart haftasında yurt içi yerleşiklerin döviz mevduatı 1,1 milyar dolar artışla 187,6 milyar dolar oldu. Aynı haftada kur korumalı mevduatlar (KKM) ivmesini sürdürerek 26,2 milyar lira artışla 1,6 trilyon liraya ulaştı.

Kısa vadeli dış borçta yeni rekor

TCMB verilerine göre, 2023 Ocak sonu itibarıyla 1 yıl veya daha az vadesi kalmış dış borç, 196 milyar dolara yükselerek rekor serisini dördüncü aya taşıdı.

Enflasyon beklentilerinde artış sürüyor

TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi mart ayı sonuçlarına göre, katılımcıların cari yıl sonu tüketici enflasyonu (TÜFE) beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 35,76 iken, bu anket döneminde yüzde 37,72 oldu. 24 ay sonrası TÜFE beklentisi ise aynı anket dönemlerinde sırasıyla yüzde 18,11 ve yüzde 17,91 olarak gerçekleşti. Katılımcıların yıl sonu dolar/TL beklentisi bir önceki anket döneminde 22,84 TL iken, bu anket döneminde 22,91 TL oldu.

EKONOMİDE BU HAFTA

Haftanın Ekonomi Haberlerinden Kısa Kısa

Özel sektörün yurt dışı kredi borcu geriledi

TCMB, 2022 yıl sonuna göre özel sektörün yurt dışından sağladığı toplam kredi borç stoğunun ocak sonu itibarıyla 158 milyon dolar azalarak 159,7 milyar dolar seviyesine gerilediğini açıkladı.

Tarım ÜFE şubatta arttı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanan tarım ürünleri üretici fiyat endeksi (Tarım-ÜFE), Şubat 2023'te aylık bazda %6,58 artışla geçtiğimiz yılın aynı ayına göre %127,56 yükseldi.

TOGG'da ön siparişler alınmaya başlandı

Yerli elektrikli otomobil markası Togg'un T10X modeli 953 bin liradan başlayan fiyatlarla satılacak. Ön siparişler 16-27 Mart arasında alınacak.

EKONOMİDE BU HAFTA

Haftanın Ekonomi Haberlerinden Kısa Kısa

Ücretli çalışan sayısı Ocak ayında arttı

TÜİK verilerine göre, ücretli çalışan sayısı ocak ayında geçtiğimiz yılın aynı ayına göre %7,8 arttı. En yüksek artış %18,1 ile inşaat sektöründe gerçekleşti. Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında ücretli çalışan sayısı 14 milyon 625 bin kişi oldu.

OECD, Türkiye'nin 2023 büyüme tahminini düşürdü

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), Türkiye'nin bu yılki büyüme tahminini yüzde 3'den yüzde 2,8'e düşürdü. Türkiye'nin 2023 yılı için manşet enflasyon tahminini 44,6'da sabit tutan örgüt, bu yıl için çekirdek enflasyon tahminini ise yüzde 45,6'dan 43,8'e indirdi.

EKONOMİDE BU HAFTA

Haftanın Ekonomi Haberlerinden Kısa Kısa Dünya

Küresel piyasaların odağında bankacılık krizi vardı

Biden: Banka yöneticilerine daha sert cezalar uygulansın
ABD Başkanı Joe Biden, kurumlarının başarısız olmasına neden olan banka yöneticilerine daha sert cezalar uygulanması için Kongre'yi harekete geçmeye çağırdı.

Biden, bankalar için "daha sıkı regülasyonlar isteyecek
ABD Başkanı Joe Biden, SVB ile Signature Bank'ın iflasıyla ortaya çıkan banka kriziyle ilgili 2008 Mali Krizi'ne benzer bir durumun tekrarlanmaması için ellerinden geleni yapacaklarını söyledi.

Yellen: Bankacılık sistemi sağlamlığını koruyor
ABD Hazine Bakanı Janet Yellen, ülkenin bankacılık sisteminin sağlam kalmaya devam ettiğini söyledi.

First Republic Bank'a 30 milyar dolarlık destek
ABD Hazine Bakanlığı, ülkede bankacılık krizinde adı geçen bankalardan First Republic Bank'ın 11 büyük bankadan 30 milyar dolarlık mevduat aldığını duyurdu.

Credit Suisse hisseleri inişli çıkışlı bir seyir izledi
Çarşamba günü rekor düşüş kaydeden Credit Suisse'in İsviçre Merkez Bankası'ndan "likiditesini güçlendirmek için" 54 milyar dolar borçlanacağı, yaklaşık 3 milyar franka kadar nakit karşılığında bazı tahvillerini geri alacağı belirtildi.

EKONOMİDE BU HAFTA

Haftanın Ekonomi Haberlerinden Kısa Kısa
Dünya

ABD'de enflasyon sürpriz yapmadı

ABD'de Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), şubatta aylık yüzde 0,4 ve yıllık yüzde 6 artarak piyasa beklentilerine paralel gerçekleşti. Çekirdek enflasyon aylık yüzde 0,4'ten yüzde 0,5'e yükselirken, yıllık bazda yüzde 5,6'dan yüzde 5,5'e geriledi.

ECB, faizi 50 baz puan artırdı

Avrupa Merkez Bankası, mart ayında faizi 50 baz puan artırdı. Banka ana refinansman faizini yüzde 3,50; marjinal fonlama tesisini yüzde 3,75 ve gecelik mevduat faizini de yüzde 3 seviyesine çıkardı. ECB Başkanı Christine Lagarde, enflasyonun "çok uzun süre çok yüksek kalacağının" tahmin edildiğini, bankanın bu nedenle faiz artış kararı aldığını belirtti.

EKONOMİDE BU HAFTA

Haftanın Ekonomi Haberlerinden Kısa Kısa
Dünya

ABD'de tüketici güveni beklentilerin altında kaldı

ABD'de Michigan Üniversitesince ölçülen tüketici güven endeksi, martta aylık 3,6 puan azalışla 63,4'e gerilerken, beklentilerin altında kaldı.

Euro Bölgesi'nde Şubat enflasyonu yüzde 8,5

Euro Bölgesi'nde enflasyon Şubat'ta yıllık yüzde 8,5 seviyesinde ölçüldü.

Euro Bölgesi'nde sanayi üretimi ocakta arttı

Euro Bölgesi'nde sanayi üretimi, Ocak 2023'te bir önceki aya göre %0,7 artarak %0,3 artış yönündeki beklentileri aştı. 20 üyeli Avro Bölgesi'nde mevsimsellikten arındırılmış sanayi üretimi, yıllık bazda da %0,9 artış gösterdi.

AB ülkeleri mali kurallarını belirliyor

27 AB ülkesinin maliye bakanları Brüksel'de uzlaştı. Buna göre, AB anlaşmalarında yer alan üye ülkelerin bütçe açıkları GSYH'lerinin yüzde 3'ünü, kamu borçlarının da GSYH'lerinin yüzde 60'ını geçmemesi referans değerleri değiştirilmeyecek.

Çin Merkez Bankası zorunlu karşılık oranlarında indirime gitti

Çin Merkez Bankası, zorunlu karşılık oranlarında 25 baz puan indirime gidildiğini açıkladı. İndirim 27 Mart'tan itibaren geçerli olacak.

EKONOMİDE BU HAFTA

Haftanın Ekonomi Haberlerinden Kısa Kısa
Dünya

Rusya Merkez Bankası faizi sabit tuttu

Rusya Merkez Bankası politika faizini beklentiler dahilinde yüzde 7,50 oranında sabit tuttu.

Arjantin'de enflasyon yüzde 100'ü aştı

Arjantin'de yıllık enflasyon, şubat ayında %102,5 seviyesine yükselerek 1990'ların başından beri ilk kez üç hanelere çıktı.

Saudi Aramco'dan rekor gelir

Enerji devi Saudi Aramco 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 46 artışla 161 milyar dolar net gelir elde etti. Bu rakam dünyanın en büyük enerji şirketinin halka açılmasından beri elde ettiği en yüksek gelir oldu.

DÜNYADA BU HAFTA

→ Uluslararası Ceza Mahkemesi (ICC), Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin hakkında, savaş suçları işlediği iddiasıyla tutuklama kararı çıkardı.

→ Rusya Güvenlik Konseyi Sekreteri Nikolay Patruşev, Karadeniz'e düşen ABD'ye ait MQ-9 insansız hava aracının düşürülmesiyle ilgili, "Bu olay, onların savaşa doğrudan dahil olduğunu doğruluyor" dedi. ABD Avrupa Kuvvetleri Komutanlığı 14 Mart'taki açıklamasında Rus Su-27 uçağının, Karadeniz'de ABD'ye ait MQ-9 İnsansız Hava Aracını taciz ettiğini, uçaklardan birinin çarptığı MQ-9'un uluslararası sulara düştüğünü duyurmuştu.

→ Rusya, 18 Mart'ta sona erecek Tahıl Koridoru Anlaşmasının 60 gün süreyle bir kez daha uzatılmasına itiraz etmediğini açıkladı. Anlaşma Kasım ayında 120 gün süreyle uzatılmıştı.

→ Fransa'da emeklilik yaşını 64'e çıkaran reforma ilişkin Ulusal Meclis'te yapılan son görüşmelerde hükümet Meclis oylamasını baypas etme kararı aldı. Başbakan Elisabeth Borne'un reformun oylama yapmadan kabul edileceğini açıklaması Meclis Genel Kurulu'nda ve başta parlamento binasının önü olmak üzere tüm ülkede sert tepkilere yol açtı.

DÜNYADA BU HAFTA

→ Suriye Cumhurbaşkanı Beşar Esad, ülkesi ile Türkiye arasında bir görüşme gerçekleşebilmesi için Türk askerinin Suriye'ye ait bölgelerden çekilmesi ve durumun savaş öncesine dönmesi gerektiğini söyledi.

→ İngiltere'de enflasyonun üzerinde maaş zammı ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi talepleri doğrultusunda yüz binlerce eğitim görevlisi, memur, doktor ve metro çalışanı greve gitti.

→ İran yargısı, ülkedeki Mahsa Amini protestolarında tutuklanan yaklaşık 22 bin kişiye af çıktığını açıkladı.

→ Pakistan'da hakkındaki tutuklama kararı nedeniyle eski Başbakan İmran Han'ı gözaltına almaya gelen polislerle, Pakistan Adalet Hareketi Partisi (PTI) destekçileri arasında çatışma çıktı.

→ Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA), Libya'da 2,5 ton uranyum içeren 10 varilin daha önce yetkililere belirtilen konumda bulunmadığını tespit etti.

→ Sosyal paylaşım platformu YouTube, eski ABD Başkanı Donald Trump'ın hesabıyla ilgili aldığı yasak kararını kaldırdığını açıkladı.

95. Oscar Ödülleri sahiplerini buldu

95. Oscar Ödülleri ABD'nin Los Angeles kentindeki Dolby Tiyatrosu'nda düzenlenen törenle sahiplerini buldu. Sinema endüstrisinin en prestijli ödülleri arasında kabul edilen Akademi Ödülleri'nin ana sunuculuğunu Jimmy Kimmel üstlendi.

Törene «Her Şey Her Yerde Aynı Anda» (Everything Everywhere All At Once) damga vurdu. Film En İyi Film ödülü dahil toplam 7 ödül aldı. Diğer taraftan, ilk kez Asya kökenli bir kadın, Michelle Yeoh, En iyi Kadın Oyuncu ödülüne sahip oldu. En İyi Erkek Oyuncu Oscarı'na Brendan Fraser layık görüldü.

KÜLTÜR SANAT

Paris'te dünyaca ünlü sanatçılar depremzedeler için sahneye çıktı

Fransa'nın başkenti Paris'te, piyanist ve besteci Fazıl Say'ın da aralarında olduğu çok sayıda sanatçı Türkiye ve Suriye'deki depremzedeler için konser düzenledi.

Fondation De France işbirliğinde Paris'teki Olympia konser salonunda "Deprem karşısında tek yürek" adıyla düzenlenen gecede 2,3 milyon euro bağış toplandı. Konsere, Fransa Kültür Bakanı Rima Abdul-Malak da katıldı.

HATIRLATMA

Vergi Dönemi

Yıllık Gelir Vergisi Dönemi Devam Ediyor

Gerçek kişiler tarafından 2022 yılında elde edilen; ticari kazanç, zirai kazanç, serbest meslek kazancı, ücret geliri, gayrimenkul sermaye iradı (kira geliri), menkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlar (değer artışı kazancı ve arızi kazançlar) için yıllık gelir vergisi beyannamesi **1–31 Mart 2023** tarihleri arasında verilecektir.

Ticari, zirai ve mesleki faaliyetinden dolayı gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri yıllık gelir vergisi beyannamelerini elektronik ortamda göndereceklerdir.

Gelir idaresi başkanlığı ayrıntılı rehber ve broşürleri web sitesinde yayımladı.

HATIRLATMA

Vergide Yapılandırma

Vergi Dönemi Yapılandırmada Son Gün 31 Mayıs 2023

- Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 7440 sayılı Kanun 12 Mart 2023 tarihli ve 32130 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yapılandırma;
- Vergi dairesine ödenmemiş vergi ve diğer borçların tamamı ile bunlara bağlı gecikme zammı ve faizi yerine Yİ-ÜFE oranında güncelleme yapılarak hesaplanan borcun ödenmesi,
- Matrah ve/veya vergi artırımı üzerine hesaplanan vergilerin peşin veya aylık dönemler halinde azami 12 eşit taksitte ödenmesi,
- Matrah ve/veya vergi artırımı sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde peşin olarak ödenmesi halinde, bu vergilerden %10 indirim yapılması,
- Beyan edilmemiş gelirler ve kazançlar için cezasız ve faizsiz olarak pişmanlıkla veya kendiliğinden beyanı
- Yapılandırılan tutarların peşin veya aylık dönemlerle azami 48 aya kadar taksitler halinde ödenmesi,

gibi çok sayıda kolaylıklar getirmekte.

Mükellefleri Yapılandırma Kanununa ilişkin her türlü soruları için Vergi İletişim Merkezini (189) arayabilirler.

SOSYAL MEDYA
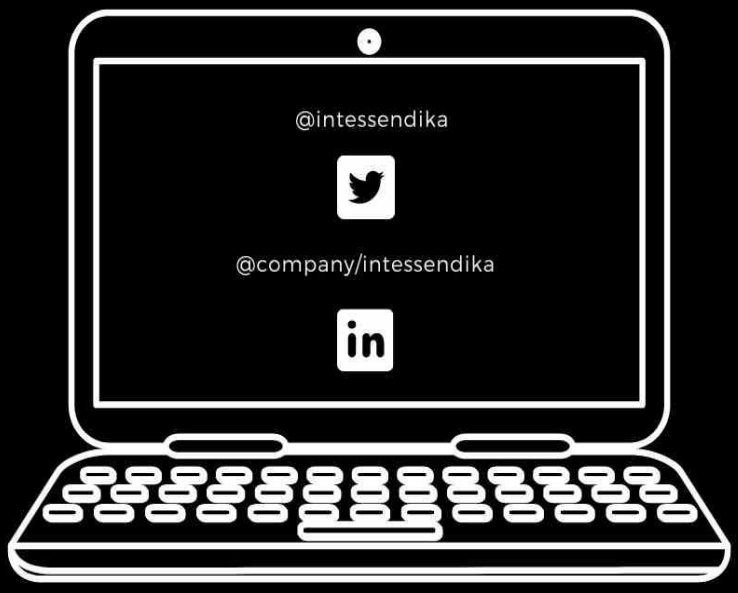
İNTES faaliyetleri ile ilgili güncel paylaşımlarımız için sosyal medya hesaplarımızdan bizi takip edebilirsiniz.